

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2008/0192(COD)

12.2.2009

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 86/613/EMÜ (KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD))

Arvamuse koostaja: Luigi Cocilovo

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Euroopa Parlament taotles ettepaneku vastuvõtmist direktiivi muutmiseks, millega asendatakse direktiiv 86/613/EMÜ, „et kõrvaldada kaudne diskrimineerimine, arendada positiivset võrdse kohtlemise kohustust ning parandada abistavate abikaasade õiguslikku olukorda“. Abistavate abikaasade olukorda käsitöö, kaubanduse, põllumajanduse ja kalanduse valdkonnas ning väikestes pereettevõtetes arutati nii sugude võrdõiguslikkuse seisukohast kui ka võttes arvesse asjaolu, et naiste seisund on kaitsetum kui meestel¹.

Käesoleva arvamuse eesmärgiks on seda nõuet rõhutada. Lisaks toetatakse arvamusega komisjoni ettepanekut lisada direktiivi ettepanekusse ka "elukaaslased" kui rühm, mida direktiiv peaks samuti hõlmama. Kuna liikmesriikide õigusaktides on olukord seoses elukaaslaste mõistega väga keeruline, näib vajalik selgitada, et Euroopa Liidu seisukohast peaksid kõik isikud, kes osalevad füüsilisest isikust ettevõtjate tegevuses, ilma et nad oleksid töötajad või äripartnerid, saama võrdsel tasemel õigused ja kaitse.

Sugude võrdõiguslikkuse seisukohast tuleb võrdse kohtlemise põhimõtet rakendada mitte üksnes seoses äritegevuse alustamise, sisseseade hankimise või äritegevuse laiendamisega, vaid ka seoses ettevõtte juhtimisega, kaasa arvatud osalemine otsuste langetamisel.

Võrdse kohtlemise seisukohast on tervitatavad ka komisjoni pingutused abistavatele abikaasadele ja elukaaslastele parema sotsiaalse kaitse tagamiseks. Kuid sotsiaalkaitstesüsteemide hüvitised peaksid olema vabatahtlikul alusel üksnes siis, kui sama põhimõtet rakendatakse ka füüsilisest isikust ettevõtjatele. Kui liikmesriik kohustab füüsilisest isikust ettevõtjaid sotsiaalkaitstesüsteemiga liituma, peaks see olema kohustuslik ka abistavatele abikaasadele ja elukaaslastele.

Lõpuks tehakse ettepanek, et liikmesriikidel peaks olema võimalik täita direktiivi eesmärgid palju varem kui komisjon ette näeb, kuna direktiiv juba kehtib ja seda kavatsetakse üksnes mõnes osas laiendada.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

---

¹ EP 3. septembri 2008. aasta resolutsioon soolise võrdõiguslikkuse kohta aastal 2008.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Direktiivi tuleks kohaldada füüsilisest isikust ettevõtjate **ja** neid abistavate abikaasade suhtes, sest mõlemad osalevad äritegevuses.

Muudatusettepanek

(7) Direktiivi tuleks kohaldada füüsilisest isikust ettevõtjate, neid abistavate abikaasade **ja elukaaslaste** suhtes, sest mõlemad osalevad äritegevuses.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Füüsilisest isikust ettevõtjate puhul tähendab võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamine, et ei tohi esineda diskrimineerimist seoses äritegevuse või füüsilisest isikust ettevõtja muud laadi tegevuse alustamise, sisseseade hankimise või tegevuse laiendamisega.

Muudatusettepanek

(11) Füüsilisest isikust ettevõtjate puhul tähendab võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamine, et ei tohi esineda diskrimineerimist seoses äritegevuse või füüsilisest isikust ettevõtja muud laadi tegevuse alustamise, **juhtimise**, sisseseade hankimise või tegevuse laiendamisega.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Abikaasade või elukaaslaste (kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel) ühise äriühingu loomise tingimustega tuleb tagada, et ei esineks diskrimineerimist perekonnaseisu alusel.

Muudatusettepanek

(12) Abikaasade või elukaaslaste (kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel) ühise äriühingu loomise tingimustega tuleb tagada, et ei esineks diskrimineerimist perekonnaseisu alusel. ***Käesolevas direktiivis tuleks mõisteid „perekonnaseis“ ja „pereettevõte“ tõlgendada vastavalt kooselu tunnustamisele Euroopa Kohtu asjaomastes otsustes.***

Selgitus

Selle muudatusega rakendatakse Euroopa Kohtu 1. aprilli 2008. aasta otsust kohtuasjas C-267/06 Tadao Maruko.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Arvestades nende panust pereettevõttesse, peaks abistavatel abikaasadel olema soovi korral õigus samale kaitse tasemele, mis on füüsilisest isikust ettevõtjatel, vastavalt füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavatele tingimustele, eelkõige sotsiaalkindlustusmaksete tingimustele. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid selle valiku võimaldamiseks. Igal juhul peaks füüsilisest isikust ettevõtja **ja** abistava abikaasa kaitse tase olema proportsionaalne nende osalemisega pereettevõtte tegevuses.

Muudatusettepanek

(13) Arvestades nende panust pereettevõttesse, peaks abistavatel abikaasadel **ja elukaaslastel** olema soovi korral õigus samale kaitse tasemele, mis on füüsilisest isikust ettevõtjatel, vastavalt füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavatele tingimustele, eelkõige sotsiaalkindlustusmaksete tingimustele. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid selle valiku võimaldamiseks **või abistavate abikaasade ja elukaaslaste kaasamiseks oma kohustuslikku sotsiaalkindlustussüsteemi samadel tingimustel, mida kohaldatakse füüsilisest isikust ettevõtjate puhul**. Igal juhul peaks füüsilisest isikust ettevõtja, abistava abikaasa **ja elukaaslase** kaitse tase olema proportsionaalne nende osalemisega pereettevõtte tegevuses.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Rasedate füüsilisest isikust ettevõtjate **ja** abistavate abikaasade majandusliku ja füüsilise haavatavuse tõttu on vaja anda neile õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele, mille üht osa tuleks käsitleda kohustuslikuna. Liikmesriikidele jääb pädevus kehtestada sotsiaalkindlustusmaksete suurus ning

Muudatusettepanek

(14) Rasedate füüsilisest isikust ettevõtjate, abistavate abikaasade **ja elukaaslaste** majandusliku ja füüsilise haavatavuse tõttu on vaja anda neile õigus rasedus- ja sünnituspuhkusele, mille üht osa tuleks käsitleda kohustuslikuna. Liikmesriikidele jääb pädevus kehtestada sotsiaalkindlustusmaksete suurus ning

kogu toetuste ja maksete kord, eeldusel et järgitakse käesoleva direktiivi minimaalseid ettekirjutusi. Võttes arvesse füüsilisest isikust ettevõtjate **ja** abistavate abikaasade konkreetset olukorda, tuleks neile jätta lõplik valik küsimuses, kas kasutada rasedus- ja sünnituspuhkust või mitte.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Füüsilisest isikust ettevõtjate tegevuse eripära arvesse võtmiseks peaks naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel **ja** abistavatel abikaasadel olema võimaluse piires õigus rasedus- ja sünnituspuhkuse ajal valida rahalise toetuse ja ajutise asendamise vahel.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesolev direktiiv hõlmab füüsilisest isikust ettevõtjaid **ja** neid abistavaid abikaasasid.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

kogu toetuste ja maksete kord, eeldusel et järgitakse käesoleva direktiivi minimaalseid ettekirjutusi. Võttes arvesse füüsilisest isikust ettevõtjate, abistavate abikaasade **ja elukaaslaste** konkreetset olukorda, tuleks neile jätta lõplik valik küsimuses, kas kasutada rasedus- ja sünnituspuhkust või mitte.

Muudatusettepanek

(15) Füüsilisest isikust ettevõtjate tegevuse eripära arvesse võtmiseks peaks naissoost füüsilisest isikust ettevõtjatel, abistavatel abikaasadel **ja elukaaslastel** olema võimaluse piires õigus rasedus- ja sünnituspuhkuse ajal valida rahalise toetuse ja ajutise asendamise vahel.

Muudatusettepanek

2. Käesolev direktiiv hõlmab füüsilisest isikust ettevõtjaid, neid abistavaid abikaasasid **ja elukaaslasi**.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et abikaasade või elukaaslaste (kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel) ühise

äriühingu loomise tingimustes ei esineks diskrimineerimist perekonnaseisu alusel. Kõiki abikaasade ja elukaaslaste (kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel) loodud ühiseid äriühinguid tunnustatakse „pereettevõttena”. Kooselude tunnustamine põhineb vastavatel Euroopa Kohtu otsustel.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) „abistavad abikaasad” – füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasad või – kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel – elukaaslased, kes vastavalt liikmesriigi õiguses sätestatud tingimustele osalevad pidevalt füüsilisest isikust ettevõtja tegevuses, täites samu või abiülesandeid, olemata ettevõtjaga töösuhetes või tema äripartnerid;

Muudatusettepanek

(b) „abistavad abikaasad **ja elukaaslased**“ – füüsilisest isikust ettevõtjate abikaasad või – kui neid tunnustatakse liikmesriigi õiguse alusel – elukaaslased, kes vastavalt liikmesriigi õiguses sätestatud tingimustele osalevad pidevalt füüsilisest isikust ettevõtja tegevuses, täites samu või abiülesandeid, olemata ettevõtjaga töösuhetes või tema äripartnerid;

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab, et puudub igasugune otsene või kaudne sooline diskrimineerimine, eriti perekonnaseisu alusel ning eelkõige seoses äritegevuse alustamise, sisseseade hankimise või äritegevuse laiendamisega või füüsilisest isikust ettevõtja muud laadi tegevuse alustamise või laiendamisega.

Muudatusettepanek

1. Võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab, et puudub igasugune otsene või kaudne sooline diskrimineerimine, eriti perekonnaseisu alusel ning eelkõige seoses äritegevuse alustamise, **juhtimise**, sisseseade hankimise või äritegevuse laiendamisega või füüsilisest isikust ettevõtja muud laadi tegevuse alustamise või laiendamisega.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5

Komisjoni ettepanek

Ilma et see piiraks mõlemale sugupoolele võrdselt kehtivate konkreetsete tingimuste kohaldamist teataval tegevusalal tegutsemiseks, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed selleks, et abikaasade **või** elukaaslaste (kui viimaseid tunnustatakse liikmesriigi õigusaktide alusel) ühise äriühingu loomise tingimused ei oleks karmimad kui koos muude isikutega ühise äriühingu loomise tingimused.

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks mõlemale sugupoolele võrdselt kehtivate konkreetsete tingimuste kohaldamist teataval tegevusalal tegutsemiseks, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed selleks, et abikaasade **või** elukaaslaste **vahelise** (kui viimaseid tunnustatakse liikmesriigi õigusaktide alusel) ühise äriühingu loomise tingimused ei oleks karmimad kui koos muude isikutega ühise äriühingu loomise tingimused.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6

Komisjoni ettepanek

Abistavate abikaasade sotsiaalkaitse

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et abistavatel abikaasadel oleks **soovi korral** õigus samaväärsele kaitse tasemele, mis on füüsilisest isikust ettevõtjatel, vastavalt füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavatele tingimustele.

Muudatusettepanek

Abistavate abikaasade **ja elukaaslaste** sotsiaalkaitse

6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et abistavatel abikaasadel **ja elukaaslastel** oleks õigus samaväärsele kaitse tasemele, mis on füüsilisest isikust ettevõtjatel, vastavalt füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes kohaldatavatele tingimustele. **Kui selline hüvitiste laiendamine ei ole antud liikmesriigi seaduste järgi kohustuslik, antakse see abistavate abikaasade või elukaaslaste taotluse alusel.**

Selgitus

Sotsiaalsüsteemides, mis ei anna füüsilisest isikust ettevõtjale valikut, kas osaleda sotsiaalkindlustussüsteemis või mitte, peaks see olema kohustuslik ka abistavatele abikaasadele ja elukaaslastele; kui füüsilisest isikust ettevõtjatel on valikuvõimalus, peaks see olema ka abistavatel abikaasadel ja elukaaslastel.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada naissoost füüsilistest isikutest ettevõtjatele **ja** abistavatele abikaasadele soovi korral õigus sama pikale rasedus- ja sünnituspuhkusele nagu on sätestatud direktiivis 92/85/EMÜ.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada naissoost füüsilistest isikutest ettevõtjatele, abistavatele abikaasadele **ja elukaaslastele** soovi korral õigus sama pikale rasedus- ja sünnituspuhkusele nagu on sätestatud direktiivis 92/85/EMÜ.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Lõikes 2 nimetatud toetust loetakse piisavaks, kui see tagab sissetuleku, mis on vähemalt võrdne sellega, mida asjaomane isik saaks liikmesriigi õigusaktidega kehtestatud ülemmäära piires, kui ta katkestaks oma tegevuse tervislikel põhjustel, või, kui selleks puudub õigus, muu liikmesriigi õigusega ettenähtud samaväärne toetus, arvestades liikmesriigi õiguses kehtestatud piirmäärasid.

Muudatusettepanek

3. 3. Lõikes 2 nimetatud toetust loetakse piisavaks, kui see tagab sissetuleku, mis on vähemalt võrdne **liikmesriigi õiguses ettenähtud alampalgaga või vähemalt võrdne** sellega, mida asjaomane isik saaks liikmesriigi õigusaktidega kehtestatud ülemmäära piires, kui ta katkestaks oma tegevuse tervislikel põhjustel, või, kui selleks puudub õigus, muu liikmesriigi õigusega ettenähtud samaväärne toetus, arvestades liikmesriigi õiguses kehtestatud piirmäärasid, **tingimusel, et need piirmäärad ei too kaasa mis tahes diskrimineerimist.**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada naissoost füüsilisest

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada naissoost füüsilisest

isikust ettevõtjatel ja abistavatel abikaasadel lõikes 2 osutatud toetuse alternatiivina **võimalikult hea** juurdepääs ajutise asenduse teenustele või riigis osutatavatele sotsiaalteenustele.

isikust ettevõtjatele ja abistavatele abikaasadele **ning naissoost elukaaslastele** lõikes 2 osutatud toetuse alternatiivina võimalikult hea juurdepääs ajutise asenduse teenustele või riigis osutatavatele sotsiaalteenustele.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu olemasoleva teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta [**kuus aastat** pärast direktiivi vastuvõtmist]. Komisjon koostab kokkuvõtliku aruande ja esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt [**seitse aastat** pärast direktiivi vastuvõtmist]. Vajaduse korral lisatakse nimetatud aruandele käesoleva direktiivi muudatusettepanekud.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu olemasoleva teabe käesoleva direktiivi kohaldamise kohta [**neli aastat** pärast direktiivi vastuvõtmist]. Komisjon koostab kokkuvõtliku aruande ja esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt [**viis aastat** pärast direktiivi vastuvõtmist]. Vajaduse korral lisatakse nimetatud aruandele käesoleva direktiivi muudatusettepanekud.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Et arvesse võtta eritingimusi, võivad liikmesriigid käesoleva direktiivi artikli 6 järgimiseks saada vajaduse korral [**kaks aastat**] lisaagea.

Muudatusettepanek

2. Et arvesse võtta eritingimusi, võivad liikmesriigid käesoleva direktiivi artikli 6 järgimiseks saada vajaduse korral [**ühe aasta**] lisaagea.

MENETLUS

Pealkiri	Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine
Viited	KOM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)
Vastutav komisjon	FEMM
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	EMPL 21.10.2008
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Luigi Cocilovo 4.11.2008
Arutamine parlamendikomisjonis	21.1.2009 10.2.2009
Vastuvõtmise kuupäev	11.2.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 40 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnock, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Karin Jöns, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elisabeth Lynne, Thomas Mann, Jiří Maštálka, Maria Matsouka, Elisabeth Morin, Csaba Óry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Corina Crețu, Pierre Jonckheer, Jamila Madeira, Adrian Manole, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Sógor, Patrizia Toia